

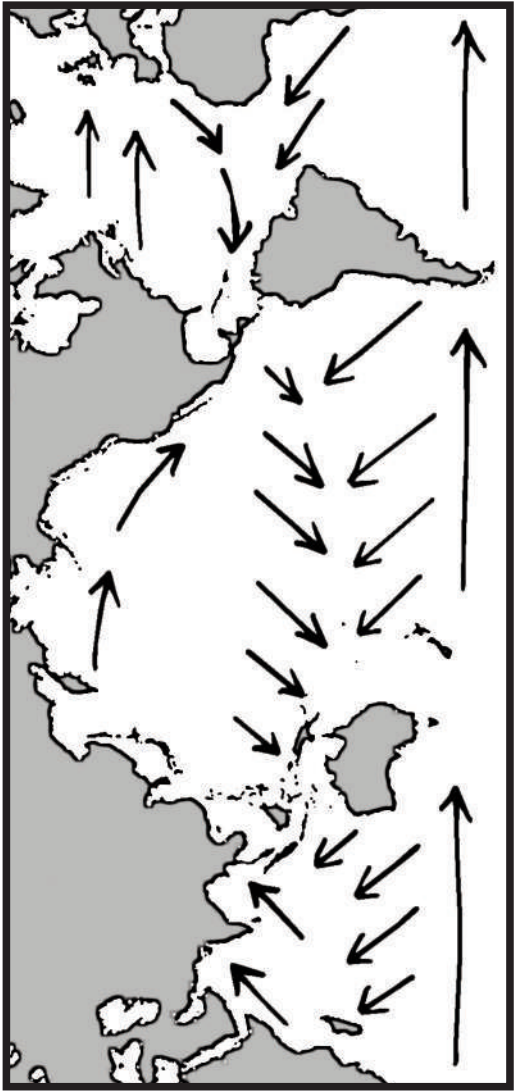
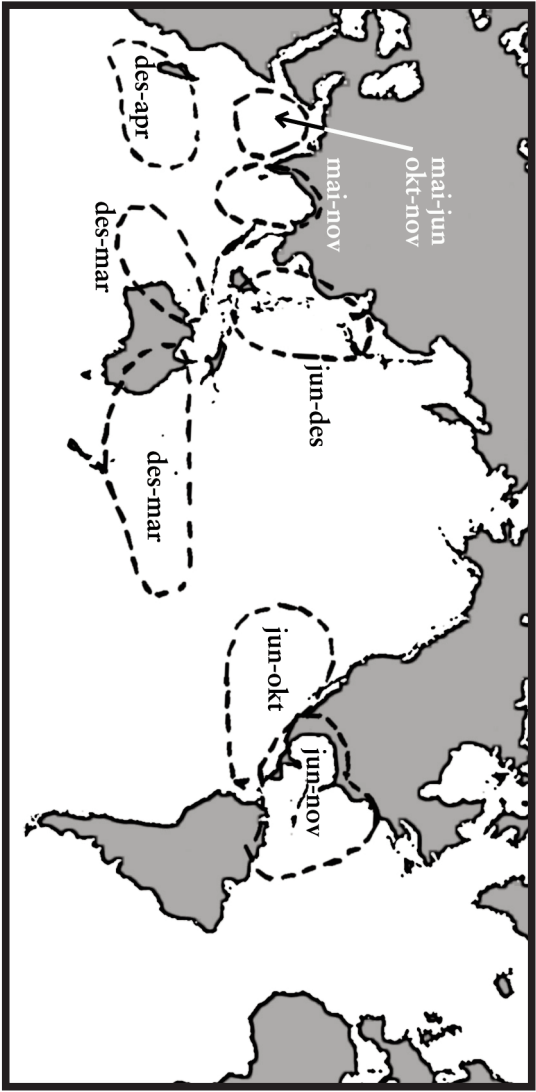
Det er et utall av mulige seilruter rundt jorda. Uansett hvilken rute DU velger, er det lurt å planlegge til hvilke tider du har tenkt å være de forskjellige stedene. Det er ikke sikkert du kan unngå dårlig vær, men du kan uansett minimisere risikoen ved å planlegge fornuftig.

2. Reiserute

Hvor skal du dra, ja hvor vil du egentlig dra, og hvor lang tid har du til rådighet? Det er ikke så lett å finne på noe som andre ikke har gjort før deg. Men hvorfor skal du det? Alle reiser er unike, og ingen verken har fått eller vil få akkurat dine erfaringer. I prinsippet er det de store værssystemene som bestemmer når du bør være på de forskjellige stedene i verden, for ikke å snakke om når du ikke bør være der (se neste side). Utallig litteratur er skrevet om dette. «World Cruising Routes» av Jimmy Cornell gir en god oversikt, og er vel verdt hundrelappene. Hvis du kompletterer med «World Cruising Destinations» av samme forfatter, har du også en kortfattet oversikt over landene du seiler til. Oppdateringer av bøkene finnes på Jimmy Cornells hjemmeside www.noonsite.com.

Nå kan du begynne å planlegge.

Tidsrommet for orkansesong. Sensommeren er en typisk tid for kraftige lavtrykk. Vær klar over at du kan få orkan andre steder enn dette, og også til andre tider enn angitt.

De store værssystemene med lavtrykk ved ekvator og rundt 60 grader, og høytrykk mellom, gir opphav til de store linjene i været. Rundt ekvator har vi de deilige passatvindene, mens vi på våre breddegrader har oftere føling med en kjøligere luftstrøm fra vest. Vindområdene på skissen vil variere med årstidene, både i styrke og plassering.

2.1 Stillebelte

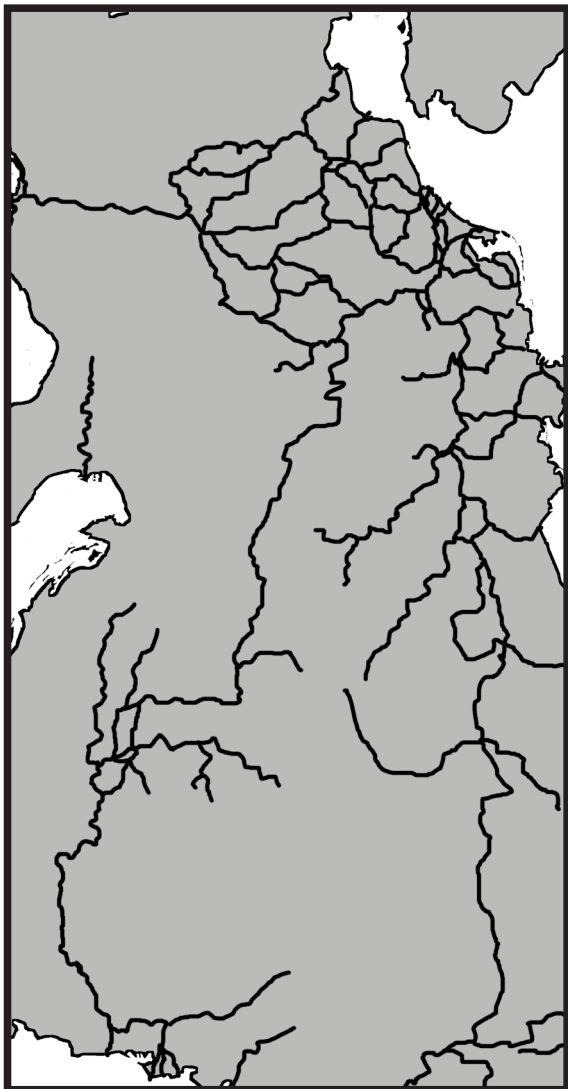
Rutene beskrevet her er de vanligste, men har det til felles at de minimaliserer seiling i orkansesongen (men det betyr ikke at du ikke kan havne i en orkan eller i dårlig vær) og at du seiler mesteparten av tiden med vinden aktenfor tvers.

Passerer du nær eller over ekvator, som for eksempel fra Kapp Verde til Brasil, Panama til Galapagos eller gjennom Indonesia mot Singapore, vil du passere stillebeltet (eng: Doldrums). Dette området varierer i posisjon og utbredelse avhengig av årstiden og vil også variere fra år til år, så med mindre du liker å ligge og duppe i dagevis med minimal fremdrift, må du huske å ta med nok ekstra diesel for å kunne bruke motor i en drøy uke. Vi traff en nordmann i 1992 som hadde brukt 50 dager fra Kanariøyene til Brasil. Skjønnte fort at han angret på at han seilte rundt i en båt uten motor...

2.2 Melkeruta t/r Karibia

Dra fra Norge innen slutten av juli, og over Biscaya før 15. august. Statistisk sett er perioden 15.8 til 1.10 den tiden på året hvor de verste stormene har vært i Biscaya. Etter å ha tuslet nedover Portugal og Spania-kysten drar du over til Madeira i starten av oktober (bruk god tid på Madeira, for det er en fantastisk øy) og derfra ned til Kanariøyene. Overfarten til Karibia bør ikke begynne før i siste halvdel av november for å unngå høststormene i Atlanteren, skjønt selv i starten av desember har det vært kraftige stormer i disse områdene. Du kan dra nedover mot Kapp Verde øyene eller direkte over til Karibia. Flere og flere drar nå til Brasil før de tusler oppover til Karibia. I Karibia kan du være frem til juni senest, for da begynner orkansesongen og dermed er det usikkert å forbli der. De fleste som drar hjem igjen, gjør dette i april/mai og drar mot Azorene enten direkte eller via Bermuda. Derfra går turen mot Irland og Storbritannia før Norge igjen dukker opp i horisonten etter omlag et år. Et annet alternativ er å dra nordover langs østkysten av USA og Canada i april/mai, og kanskje en avstikker over til Grønland for de tøffeste, men du skal være klar over at returen til Europa nå kan bli røffere og du vil befinne deg i Atlanteren godt ut i orkansesongen. Disse alternativene blir rundt 10.000 nautiske mil.

Der er et stort nett av vannveier gjennom Europa. Du kan her komme deg til og fra Middelhavet på flere måter. Den største begrensningen er dybden, for sliket båten din mer enn 1,85 meter, må du nok belage deg på å seile rundt.

2.3 Kanalfart i Europa

Den største begrensningen for kanalfart gjennom Europa, er dypgåendet. Stikker båten din mer enn 1,85 m, kan du få store problemer med å komme deg frem. Du bør også ha en båt som kan holde en hastighet på 6 knop eller mer for motor.

1. Den vanligste ruten går nordfra gjennom en kombinasjon av kanaler og småelver i Tyskland og/eller Nederland, gjennom Belgia og inn i Frankrike nedover Rhône og ut i Middelhavet litt vest for Marseille. Motsatte veien går vi opp Rhône og Saône (her er max tillatt dypgående 1,8 m) og gjennom kanaler til Moselle, Mosel og Rhinen hvor du derfra kan velge mellom forskjellige steder i Tyskland og Nederland som exit punkt. En distanse på rundt 2.000 kilometer og rundt 200 sluser. Beregn minimum fire uker på turen, men bruk helst mer.
2. En mye kortere rute er å gå Canal lateral a la Garonne og Canal de Midi som skjærer gjennom sydenden av Frankrike. Strekket er rundt 600 kilometer, men det er store problemer om dypgående er mer enn 1,60 meter.
3. En tredje mulighet er å gå Rhinen opp, gjennom Main-Donau kanal og tusle nedover Donau og ut i Svartehavet, et strekke på rundt 3.200 kilometer, men selv om dypgående i det meste av veien er

godt over 2,5 m, er et strekke i Tyskland helt ned mot 1,5 meter på sensommeren.

- Masten må selvfølgelig ned alle steder, og maks høyde varierer fra 2,5 til 3,5 meter. Husk å tjore fast masten godt på dekk så den ikke gjør skade når den første lekteren presser seg forbi i stor fart. Om du ikke vil ha masten på dekk, kan du få den fraktet og tog er et godt alternativ for det.
- Husk at maksimal dybde er i senter av kanalen, og kommer det en stor lekter forbi er det du som må holde til siden, og der kan det være grunnere. Det rapporteres også om en del umerkede grunner i kanalene.
- Strømmen i elvene varierer voldsomt med sesongen og nedbøren. Den kan mange steder komme opp i 8–10 knop om du er riktig uheldig.
- Sjekk på forhånd om kanalene du skal gå gjennom er stengt for vedlikehold!
- Kanalfart er ikke så dyrt. For den vanligste ruten kommer en gjennomfart på rundt 2.000 kroner, men i tillegg kommer havneutgifter på 15–20 Euro pr natt om du benytter deg av det.
- Skaff deg alle kart og bøker på forhånd. De er ikke lette å få tak i når du først kommer dit. Boken «Handbok för kanalfarare» av Carl Erik Tovås sammen med hans hjemmeside www.algonet.se/

~carlo to er et godt utgangspunkt for planlegging. Siden oppdateres jevnlig. Boka «ABC for kanal- og elvefart» av Trine Amalie Sjøvold, utgitt på Flyt, inneholder masse nyttig informasjon som gjør boka uunnværlig for kanalfarere. Kompletter med kartet «Inland waterways» fra Euromapping og du har en grov oversikt over alle kanaler i Europa. Regelverket for kanalfart finner du i «EuroRegs for Inland Waterways» fra RYA. For å få en komplett oversikt over alle kanaler i Europa med alle mål og data, kan du laste ned FN dokumentet «Inventory of main standards and parameters of the E waterway network» også kalt «Blue Book» fra www.unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2012/sc3wp3/ECE-TRANS-SC3-2012-info7e.pdf

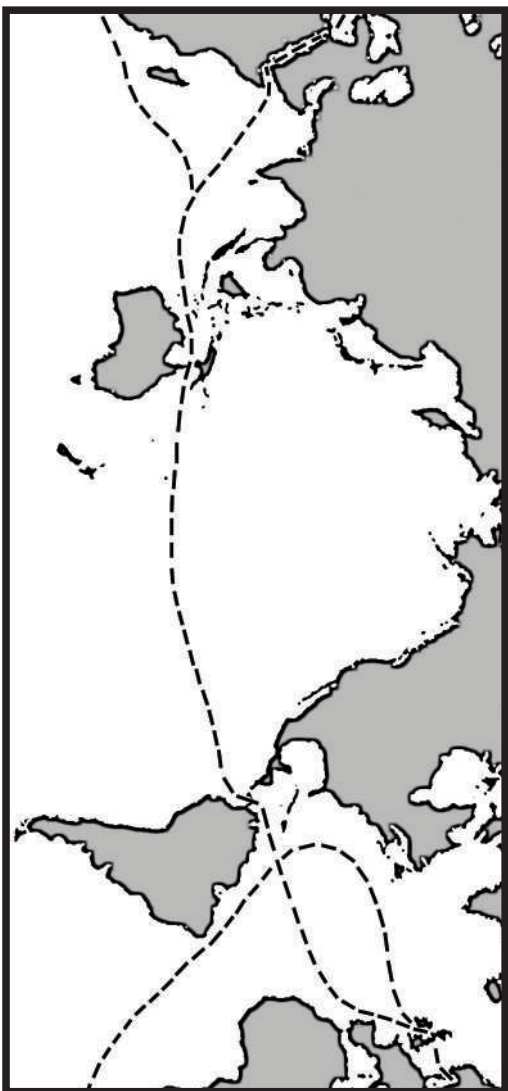
- Det hersker en del forvirring om nordmenn trenger et Kanaltillatelse, det vil si et sertifikat for å ferdes på kanalene og elvene. Det er for tiden ikke noe system for å ta dette sertifikatet i Norge, men du kan ta det på nettet via Dansk Sejlunion på [www.sejlershoppen.dk/pi/Kanalkursus_p% c3 % a 5 _nettet_1709_56.aspx](http://www.sejlershoppen.dk/pi/Kanalkursus_p%c3%a5_nettet_1709_56.aspx)
- Ha store og kraftige fendere.
- Diesel kan være et problem å få tak i når du trenger det, så ta med ekstra kanner og bunkre når du har mulighet. En tralle til å ha kannene på er en god investering.

Strekning	Beste periode	Orkan sesong	Dominerende vindretning	Avstand	Tidspunkt
De vanligste rutene for et års tur:					
Karibia:					
Norge – England	Sommer	–	V-NV – variabel	700	Sommer
Biscaya	Mai – 15. aug.	–	Variabel	500	Før 15. aug.
Spania – Portugal	–	–	N	300	Sept.
Madeira	Mai – okt.	–	N-NØ	450	Okt.
Kanariøyene	Mai – okt.	–	N-NØ	300	Nov.
Atlanteren	15 nov.–mai	Juni–nov.	ØNØ	2.700	Des.
Karibia	Des.–mai	Juni–nov.	ØNØ		
Antigua – Azorene	Mai–Juni	Juni–nov.	Ø-SØ-SV, stille	2.200	Mai
Irland	Juni–juli	Juni–nov.	NØ–stille, V	1.200	juni
Norge		–			
Alternativ 1:					
Kapp Verde	Okt.–mai	–	NØ	850	Des.
Brasil	Nov.–mai	Juni–nov.	Stille, NØ	2.200	Des.
Karibia	Nov.–mai	Juni–nov.			
Alternativ 2:					
Antigua – Nord-Amerika	Mai–juni/juli	Juni–nov.	Variabel–SV	1.600	Mai
Nord-Amerika – Europa	Juni–Aug.	Juni–nov.	Variabel–SV	2.800	Juli
Middelhavet:					
Gibraltar – Balearene	Mai–juni	–	V, NV, stille	500	Juni
Malta	April–okt.	–	NV	500	Juli
Hellas	April–mai, okt.	–	Variabel, N	500	Juli
Malta	Juni–aug.	–	Variabel, N	500	Juni, året etter
Gibraltar	April–mai, okt.	–	NV	1.000	Juli
Portugal	Mar–aug.	–	N	500	Juli
Biscaya	Før 15. aug.	–	N, variabelt	500	Juli
Norge	Sommer	–	Variabelt	700	Aug.

Kilde: *World Cruising Routes av Jimmy Cornell*

90% av alle jordomseilere følger de stiplede alternativene vestover rundt jorda. Med god planlegging kan du seile disse rutene på to år, men det er bedre å bruke tre eller fire for å kunne se litt mer enn bare hav og samtidig tilbringe mer tid på perlene som ligger på rad og rekke underveis.

2.4 Melkeruta rundt jorda

De som fortsetter rett frem i Karibia og beveger seg mot Panama, bør ikke gå gjennom før i siste halvdel av mars, ettersom orkansesongen i den sydlige delen av Stillehavet varer ut mars. Da har du perioden frem til november på å krysse dette verdens største hav. Et klassisk rutevalg er Panama-Galapagos-Marquesas og så videre vestover til du dreier sørvestover mot New Zealand i løpet av november. I mai begynner det å bli sjeldnere mellom de kraftige lavtrykkene, og du kan tusle oppover igjen mot vestre delen av Stillehavet som for eksempel Salomonøyene og Indonesia. Når du har passert nordsiden av Australia i slutten av august, to år etter avreise hjemmefra, kan du sakte men sikkert enten jobbe deg mot Rødehavet eller mot Sør-Afrika. Fra Rødehavet går du gjennom Suez og inn i Middelhavet og er hjemme igjen sommeren tre år etter at du dro. Velger du å seile rundt Afrika, kan du seile fra Sør-Afrika til Sør-Amerika i desember-januar og treffe de som dro hjemmefra to år etter deg i Karibia og slå følge med dem hjem. Du kommer deg altså rundt kloden på tre år, men du bør ha mye mer tid, for med rundt 35.000 nautiske mil blir det mange døgn seiling, faktisk rundt 300 om du regner 120 nautiske mil pr dag – 1/3 av reisen! I tillegg kommer tid til vedlikehold og reparasjoner og det er vel ikke bare derfor du ønsker deg ut?

Strekning	Beste periode	Orkan sesong	Dom. vind	Avstand	Tid 2 år	Tid 3 år	Tid 4 år
Til Panama	Apr.-Mai,	Juni-nov.	ØNNØ		Feb.-mar.	Apr.-mai	Apr.-mai
Galapagos	Feb.-juni	-	Vari.	900	Mars	Apr.-mai	Apr.-mai
Marquesas	Apr.-sept.	Des.-mars	ØSØ	3.000	Apr.	Mai-juni	Mai-juni
Tahiti	Mai-sep.	Des.-mars	ØSØ	750	Juni	Aug.	Aug.
Tonga	Mai-sep.	Des.-mars	ØSØ	1.400	Juli	Sep.	Sep.
New Zealand	Okt.-nov.	Des.-mars	ØSØ	1.100	-	Nov.	Nov.
Fiji	Apr.-juli	Des.-mars	ØSØ	1.100	Juli	Mai	Mai
Vanuatu	Apr.-okt.	Nov.-mars	ØSØ	600	-	Juni	Aug.
New Caledonia	Apr.-nov.	Des.-mars	ØSØ	300	-	-	Okt.
Brisbane	Apr.-nov.	Des.-mars	ØSØ	800	-	-	Nov.
Cairns	Mai-sep.	Des.-apr.	ØSØ		Aug.	Juli	Mai
Darwin	Mai-sep.	Des.-apr.	ØSØ	1.300	Sep.	Aug.	Juli
Singapore	Mai-sep.	Des.-apr.	ØSØ	2.000	Nov.	Nov.	Nov.
Thailand	Okt.-nov., april	-	NØ	550	Nov.	Nov.	Nov.
Sri Lanka	Jan.-mars	Mai-nov.	NØ	1.100	Jan.	Jan.	Jan.
Maldivene	Jan.-mars	-	NØ	400	Feb.	Feb.	Feb.
Oman	Jan.-mars	Mai-juni,	NØ, stille	1.100	Mars	Mars	Mars
Eritrea	Jan.-mars	Okt.-nov.					
		Mai-juni,	NØ-V	1.100	Apr.	Apr.	Apr.
		Okt.-nov.					
Egypt	Mars-apr.	-	NV	1.100	Apr.	Apr.	Apr.